

Změny v podmínkách dovozu s ohledem na nové Nařízení 2016/2031

1. Dovoz rostlin, rostlinných produktů a jiných předmětů ze třetích zemí – fyto-sanitární požadavky

1. Co je zakázáno dovážet?

Komodity, které je zakázáno dovážet jsou stanoveny v příloze jsou uvedeny v příloze č. VI Nařízení EP 2016/2031. Prakticky se neliší od stávající úpravy podle směrnice 2000/29/EC. Seznam zakázaných komodit zahrnuje rostliny určené k pěstování, a to druhů *Abies*, *Cedrus*, *Pinus*, *Juniperus*, *Pseudotsuga*, *Tsuga*, *Picea*, *Castanea*, *Quercus*, *Chaenomeles*, *Cydonia*, *Crataegus*, *Malus*, *Pyrtus*, *Rosa*, *Vitis*, *Citrus*, *Fortunella*, *Populus* a dalších druhů, dále je zakázáno dovážet kůru rodu *Castanea*, *Quercus* (mimo dubu korkového), *Populus*, *Acer saccharum*, rostliny z čeledi *Gramineaceae*, rostliny stolonotvorných a hlízotvorných druhů rodu *Solanum*, brambory, vč. konzumních, kromě těch zemí, odkud je povoleno dovážet, a půdu (zeminu). Zákaz dovozu se vztahuje buď na všechny země mimo EU, kromě Švýcarska, popř. na země konkrétně vyjmenované. Dále je zakázáno dovážet vyjmenované druhy rostlin, kromě jejich osiva, materiálu in vitro nebo uměle zakrslých dřevin k pěstování *Acacia*, *Acer*, *Albizia*, *Alnus*, *Annona*, *Bauhinia*, *Berberis*, *Betula*, *Caesalpinia*, *Cassia*, *Castanea*, *Cornus*, *Corylus*, *Crataegus*, *Diospyros*, *Fagus*, *Ficus carica*, *Fraxinus*, *Hamamelis*, *Jasminum*, *Juglans*, *Ligustrum*, *Lonicera*, *Malus*, *Nerium*, *Persea*, *Populus*, *Prunus*, *Quercus*, *Robinia*, *Salix*, *Sorbus*, *Taxus*, *Tilia*, *Ulmus*, dále rostliny *Ullucus tuberosus* ze všech zemí mimo EU, plody *Momordica* ze zemí, kde se vyskytuje *Thrips palmi* a dřevo *Ulmus* ze zemí, kde se vyskytuje *Saperda tridentata*. Dovoz zakázaných komodit je možný pouze na základě udělené výjimky (brambory, bonsaje).

2. Co je povoleno dovážet?

Dovážet je povoleno veškeré rostliny a rostlinné produkty, které nejsou uvedeny mezi zakázanými nebo se na nevztahuje některé z nařízených mimořádných opatření. Je však nutné si uvědomit, že musí být splněny dovozní fyto-sanitární požadavky. EU využívá otevřený fyto-sanitární systém, nevyžívá se tedy žádných dovozních povolení (Import Permit). Oproti dřívější úpravě jsou podmínky dovozu přísnější a okruh komodit, které podléhají kontrole, a musí na ně být vystaveno rostlinolékařské osvědčení ze země původu, se rozšiřuje. [Seznam komodit, které musí být opatřeny rostlinolékařským osvědčením při dovozu ze zemí mimo EU.](#)

3. Musím mít pro dovoz nějaké oprávnění, registraci?

Pro dovoz se nevydává předem žádné dovozní povolení. Podmínkou pro propuštění zásilky do volného oběhu je splnění dovozních fyto-sanitárních požadavků a ve většině případů uskutečnění dovozní rostlinolékařské kontroly na vnějších hranicích EU nebo v místech k tomu určených. [Registrace](#) se vyžaduje u všech profesionálních provozovatelů, kteří do EU dovážejí rostliny, rostlinné produkty nebo jiné předměty (neplatí tedy pro nepodnikající fyzické osoby, čl. 65 nařízení PHR). Registrace se uskuteční na základě podání [žádosti](#), která bude obsahovat veškeré požadované údaje (Čl. 66 nařízení PHR). U dovozců, kteří již jsou registrováni nedochází k žádným změnám.

4. Potřebuji k dovozu nějaké doklady? Kdo mi je vydá?

Rostliny, rostlinné produkty a jiné předměty, které budou podléhat povinné dovozní rostlinolékařské kontrole, je nutné opatřit v zemi původu, resp. zemi vývozu, rostlinolékařské osvědčení (Phytosanitary certificate). Systém je totožný s dosavadní situací. Rostlinolékařské osvědčení vydává příslušná organizace v zemi vývozu vyvážené komodity, jedná se o Národní organizaci ochrany rostlin (NPP0). V případě potřeby je ÚKZÚZ schopen nasměrovat na konkrétní organizaci. Vystavení tohoto certifikátu je ve většině zemí zpoplatněno. Změnou oproti předcházející úpravě je fakt, že rostlinolékařské osvědčení je vyžadováno pro všechny rostliny určené k pěstování, tzn. že oproti současnému stavu bude toto osvědčení vyžadováno na všechny rostliny, tj. i všechna osiva, plody (kromě ananasu (*Ananas comosus*), kokosu (*Cocos nucifera*), duriamu (*Durio zibethinus*), banánu (*Musa*), datlí (*Phoenix dactylifera*)), zeleninu, hlízy, cibulové hlízy, cibule, oddenky, kořeny, podnože, stolony, prýty, stonky, odnože, řezané květiny, větve s listy nebo bez listů, uříznuté stromy s listy, listy, listoví, rostlinné tkáňové kultury, včetně buněčných kultur, zárodečné plazmy, meristémy, chimérické klony, mikropropagační materiál, živý pyl a spory, očka, rouby, řízky a roubovance.

5. Kde najdu aktuální fyto-sanitární dovozní podmínky EU?

Aktuální podmínky jsou přístupné na webových stránkách ÚKZÚZ v záložce „Dovoz a vývoz rostlin“, kde jsou průběžně aktualizovány.

<http://eagri.cz/public/web/ukzuz/portal/dovoz-vyvoz/dovoz-ze-tretich-zemi/>

S ohledem na změnu legislativy bude na webových stránkách zpracován podrobný přehled podmínek dovozu rostlin. Samozřejmě bude možnost získat informace od inspektorů ÚKZÚZ.

6. Jak přihlásím zásilku (zboží) k dovozní rostlinolékařské kontrole?

Povinné dovozní rostlinolékařské kontrole budou podléhat pouze komodity (zásilky) spadající pod čl. 72 nařízení PHR, tj. všechny rostliny určené k pěstování, dále na rostliny, rostlinné produkty a jiné předměty uvedené v příloze V části B bodu I směrnice 2000/29/EC, popř. další rostliny, rostlinné produkty a jiné předměty pro něž byla přijata opatření zaměřená proti specifickým škodlivým organismům. **Nadále jsou tedy platné ostatní nařízení, a to do doby, než budou zrušena nebo nahrazena novým nařízením.** Tyto zásilky budou povinně přihlášeny k celnímu odbavení, a tím i dovozní rostlinolékařské kontrole, prostřednictvím systému TRACES. Zásilku dovozce (nebo i vývozce, přepravce) zaeviduje do tohoto systému, a po provedení příslušných kontrol, je zásilka Celní správou propuštěna do navrhovaného celního režimu (podle výsledků dovozní rostlinolékařské kontroly). Výsledkem kontroly je záznam do systému TRACES a tzv. společný zdravotní vstupní doklad (CHED-PP). Ten bude ze začátku dostávat dovozce zásilky, postupně bude celé odbavování zásilek vedeno pouze elektronicky.

7. A jak to bude s dovozem rostlin a rostlinných produktů v cestovním styku a na poště?

Povoleno je dovážet bez kontroly jakékoliv množství ovoce, zeleniny, řezaných květin, ať již v poštovním nebo turistickém styku za podmínky, že se nebude jednat o rostliny určené k pěstování. V žádné případě tedy není možné dovážet osiva, sadbu, řízky a jiný rozmnožovací materiál a samozřejmě žádné rostliny v květináčích. Dovozece však musí prokázat, že jsou pro osobní potřebu.

8. Co je to TRACES?

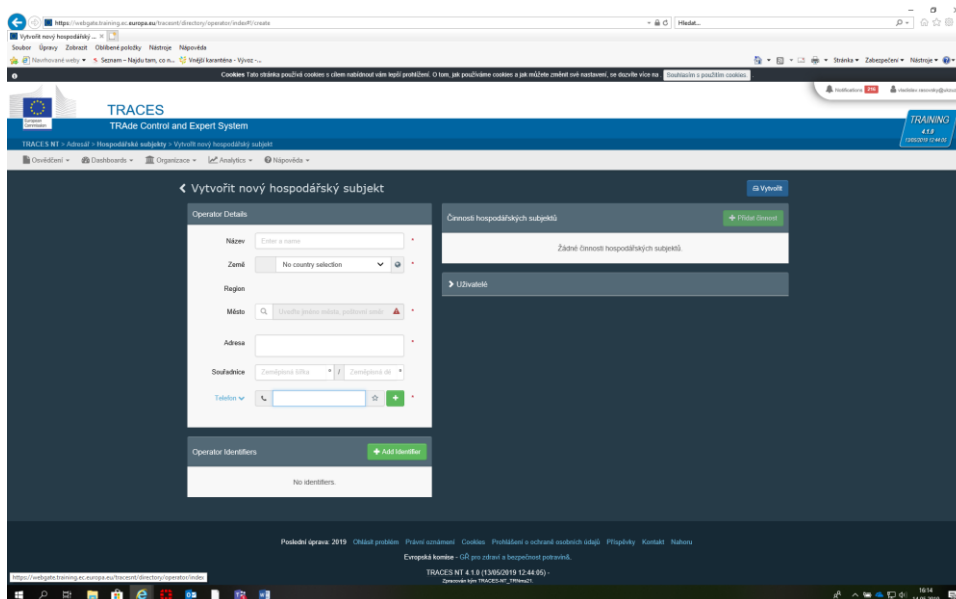
TRACES NT (TRAde Control and Expert System) je elektronický řídicí a expertní systém Evropské komise. Jedná se o nástroj, který spravuje požadavky pro dovoz zvířat, rozmnožovacího materiálu, potravin, krmiv, rostlin, rostlinných produktů a jiných předmětů. Je využíván i pro dovoz ekologické produkce.

Cílem je digitalizace celého procesu dovozu zásilek ze zemí mimo EU, tzn. kompletní vedení a výměny informací o zásilce elektronickým způsobem, což ve svém důsledku povede ke zrychlení celého procesu odbavování zásilek a úspoře nákladů. Není možné počítat s tím, že ihned od zavedení bude vše bezproblémově probíhat, ale postupně bude docházet k plnému přechodu na elektronické odbavení (vč. celního). V současné době je do systému zapojeno přes 30000 uživatelů z 80 zemí světa.

Všichni zúčastnění mají časově neomezený přístup k dokumentům, dostávají varovná oznámení, lze snadno odhalit falešný certifikát. Systém umožňuje sdílení dat mezi jednotlivými orgány a je ve všech jazycích EU. Systém využívají i státy jako Island, Lichtenštejnsko, Norsko).

8. Jak se do TRACES zaregistruji, jak zadám údaje o zásilce?

Do systému TRACES je možné se zaregistrovat jednoduchým způsobem. ÚKZÚZ připravuje postup, jak registraci provést. Po schválení zadaných údajů (v ČR schvaluje ÚKZÚZ) je možné systém TRACES využívat. Většina dialogů a menu je lokalizovaná, některé údaje a popisy jsou pouze v anglickém jazyce.

Do systému se budou zadávat pouze zásilky, které podléhají povinné dovozní rostlinolékařské kontrole. Ostatní zásilky, i když budou opatřeny rostlinolékařským osvědčením, se přihlašovat do systému TRACES nemusí.

9. Jaké potřebuji doklady pro vyclení?

Pro vyclení se budou používat nadále stejné dokumenty. Pouze provedení dovozní fyto-sanitární kontroly bude řešeno přes společný vstupní zdravotní doklad (CHED-PP), který bude postupně nahrazen pouze jeho elektronickou verzí. S plně elektronickým odbavením se počítá až ke konci roku 2021. Ze začátku fungování nového režimu PHR bude dovozce dostávat potvrzený **CHED-PP** pro potřeby celního odbavení.

10. Může být dovozní rostlinolékařská kontrola zásilky provedena na území České republiky?

Nadále je možnost provádět část dovozní kontroly na území České republiky, po předchozím odsouhlasení vstupním místem, kudy zásilka vstupuje na území EU. Po plném naběhnutí na bude možné provést celou dovozní rostlinolékařskou kontrolu v místě určení, tedy v místě, které je předem schváleno jako splňující dané podmínky, a které bude uvedeno v systému TRACES jako místo, kde je tyto kontroly možné provádět. V roce 2020 budou fungovat souběžně oba systémy odbavování, tj. zásilku bude nutné nahlásit k propuštění jako v současné době a zároveň ji přihlásit do TRACES.

11. Přes jaká vstupní místa mohou zásilku dovážet?

V České republice budou nadále v provozu tři vstupní místa pro leteckou přepravu, a to Praha, Brno a Ostrava a jedno místo pro poštovní přepravu, a to vylivací pošta Praha. Nadále bude možné využívat schválená místa pro provádění části dovozní rostlinolékařské kontroly. Předpokladem je, že si sám dovozce přes systém TRACES určí místo, kde bude dovozní rostlinolékařskou kontrolu provádět. Postupně bude zrušeno nahlašování zásilek do vstupního místa na vnější hranici EU a dovozce si sám vybere místo, kde se bude dovozní rostlinolékařská kontrola provádět. Samozřejmě na základě povolení a konkrétního využití místa (veřejné, privátní místa).

12. Jaké poplatky souvisí s dovozní rostlinolékařskou kontrolou?

Poplatky za dovozní kontrolu se vztahují pouze na komodity, které povinně podléhají dovozní rostlinolékařské kontrole. I do budoucna budou částky stanoveny paušálně, a to vyhláškou ÚKZÚZ (v současné době vyhláška 221/2002 Sb., o náhradách nákladů za provedené odborné úkony ÚKZÚZ, ve znění pozdějších předpisů). Náklady na provedení těchto kontrol budou průběžně sledovány a vyhláška upravována podle aktuálních nákladů (předpoklad po dvou letech). Výše poplatku za provedení kontroly pro fyzické nepodnikající osoby bude zachována na současné výši, resp. bude nadále snaha o zachování zvláštní sazby pro tyto účely.

13. Jak dlouho trvá dovozní rostlinolékařská kontrola zásilky?

Časová náročnost dovozní kontroly je odvislá od dovážené komodity a jejím množstvím. Obvykle nepřesáhne dvě hodiny na zásilku. Systém TRACES by měl celý proces odbavování zásilky urychlit (výměna informací bude pouze elektronicky).

14. Mohu získat povolení pro dovoz zakázaných komodit?

Dovozní povolení je možné získat na základě podané žádosti a splnění daných podmínek. S ohledem na skutečnost, že se jedná o karanténní materiál, musí žadatel splnit před povolením dovozu individuální podmínky podle komodity, kterou hodlá dovážet. [Žádost a veškeré informace je možné získat na pracovištích ÚKZÚZ a webových stránkách.](#)

15. Mohu využívat k dovozu elektronické rostlinolékařské osvědčení (tzv. e-Phyto)?

V současné době nebude možné e-Phyto využívat, ale do blízké budoucnosti se počítá se zavedením této možnosti. Počítá se s možnými dvěma způsoby zadávání fytosanitárních garancí, a to buď zadáním garancí přímo do systému TRACES fytoslužbou vyvážejícího státu nebo importem dat z externího systému, který provozuje vývozní stát. Je nutné počítat s tím, že okruh států, které budou schopny vystavit e-Phyto, je omezený (USA, Čína, Austrálie, Izrael, Japonsko). Postupně však dojde k přechodu na e-Phyto.